

Sygn. akt VI U 260/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2015 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: L. U.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 13 grudnia 2013 r., znak: (...)

w sprawie: L. U.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę socjalną

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu L. U. prawo do renty socjalnej od dnia 2 października 2013 r. do dnia 30 września 2016 r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Ubezpieczony L. U. wniósł w dniu 2.10.2013r. o przyznanie mu prawa do renty socjalnej.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do renty socjalnej w oparciu o art. 4 ustawy o rencie socjalnej, powołując się na fakt, że komisja lekarska w orzeczeniu z dnia 10.12.2013r. nie stwierdziła u ubezpieczonego całkowitej niezdolności do pracy.

W odwołaniu od tej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do renty socjalnej, podnosząc, że ma częściowo ograniczoną możliwość do samodzielnej egzystencji, potrzebuje wsparcia w samodzielnym bytowaniu oraz nie potrafi samodzielnie funkcjonować.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony L. U. w dniu 2.10.2013r. złożył wniosek o przyznanie mu prawa do renty socjalnej.

Orzeczeniem z dnia 31.10.2013r. Lekarz Orzecznik stwierdził, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy. Komisja Lekarska w orzeczeniu z dnia 10.12.2013r. również nie stwierdziła niezdolności ubezpieczonego do pracy.

dowód – wniosek i orzeczenia w aktach ZUS.

W celu weryfikacji orzeczeń lekarskich Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych lekarza psychiatry, psychologa i neurologa, którzy w swojej opinii z dnia 5.12.2014r., po przeprowadzeniu wywiadu z ubezpieczonym i badania rozpoznali u ubezpieczonego zaburzenia nastroju, upośledzenie umysłowe lekkie i nadciśnienie tętnicze.

Biegli na podstawie przeprowadzonych badań sądowno-lekarskich i zapoznaniu się z dokumentacją medyczną znajdującą się w aktach sprawy stwierdzili, że stan zdrowia badanego powoduje całkowitą, okresową niezdolność do jakiegokolwiek pracy zarobkowej do września 2016 r.

Biegli wskazali, że ubezpieczony w szkole podstawowej został zakwalifikowany do kształcenia specjalnego. U badanego występuje deficyt funkcji poznawczych, które są podstawą prawidłowej orientacji w środowisku i adaptacji do zmieniających się warunków otoczenia. Zdaniem biegłych, w ocenie klinicznej poziom przystosowania i funkcjonowania życiowego badanego odpowiada upośledzeniu umysłowemu umiarkowanego stopnia, pomimo stwierdzonego badaniem testometrycznym upośledzenia umysłowego stopnia lekkiego. Obecnie badany przejawia przede wszystkim zaburzenia w sferze afektywno-behawioralnej. Obserwuje się trwałe deficyty poznawcze oraz zaburzenia nastroju z chwiejnością i drażliwością. Powodują one znaczne trudności w organizowaniu codziennego toku zajęć, w zakresie współpracy, motywacji oraz wykonywaniu i wydajności pracy. Biorąc pod uwagę obraz kliniczny zaburzeń u badanego - nasilenie i częstość objawów, dotychczasowy przebieg choroby, obecny stan zdrowia - biegli stwierdzili, że badany wymaga dalszego leczenia w celu zapewnienia poprawy.

Występujący u badanego deficyt funkcji poznawczych oraz zaburzenia współwystępujące spowodowały niepowodzenie w osiągnięciu oczekiwanego poziomu kompetencji społecznych i w znacznym stopniu ograniczają społeczne dostosowanie zawodowe ubezpieczonego.

W związku z tym, że w przypadku chorób układu nerwowego wieku rozwojowego, a także w odniesieniu do dysfunkcji u podłoża których leży deficyt intelektualny podstawowym wyznacznikiem niezdolności do pracy jest poziom przystosowania w środowisku społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem aktywności zawodowej biegli uznali, że praca, w przypadku ubezpieczonego może być traktowana wyłącznie jako forma rehabilitacji społecznej.

Oceniając stopień niezdolności do pracy biegli uwzględnili: biologiczne uszkodzenie struktury i funkcji organizmu, dotychczasowy przebieg procesów chorobowych, ich wpływ na stan czynnościowy organizmu i sprawność psychofizyczną, rokowanie i wpływ ograniczonych zdolności kompensacyjnych na możliwość podjęcia zatrudnienia na ogólnym rynku pracy - zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym.

Z tych powodów biegli nie podzielili opinii Lekarza Orzecznika ZUS i Komisji Lekarskiej ZUS.

dowód: opinia biegłych k.18-19 akt sprawy.

Organ rentowy zgłosił zastrzeżenia do opinii biegłych zarzucając, że przewodniczący Komisji Lekarskich ZUS nie podziela stanowiska wyrażonego w opinii i wskazał, że zaburzenia nastroju stanowiące główne rozpoznanie mające powodować całkowitą niezdolność od pracy mają niewielkie nasilenie, w opisie badania psychiatryczno-psychologicznego „nastój wyrównany”. Upośledzenie umysłowe lekkie – I.I -65 z dnia 11.09.2013 r. potwierdzone obiektywnym badaniem, służącym do określenia stopnia niepełnosprawności.

W opinii uzupełniającej biegli podali, że dokonali ponownej analizy dokumentacji medycznej zawartej w aktach sprawy oraz protokołu badań sądowno - lekarskich, wydanego orzeczenia lekarskiego i podtrzymują dotychczasowe

stanowisko. Biegli wskazali, że w diagnozowaniu niepełnosprawności intelektualnej wykorzystanie testów badających poziom intelektualny jest niewystarczające. Ich wyniki opisują niepełnosprawność intelektualną bez uwzględnienia poziomu funkcjonowania adaptacyjnego danej osoby. Jest to szczególnie istotne w ocenie zdolności do pracy.

Funkcjonowanie adaptacyjne obejmuje 3 obszary:

1. sfera koncepcyjna: zdolności i umiejętności w zakresie języka, czytania, pisania, matematyki, myślenia, wiedzy i pamięci,
2. sfera społeczna: zdolności komunikacyjne, zawierania i podtrzymywania kontaktów społecznych,
3. sfera praktyczna: samodzielność w opiece osobistej, odpowiedzialność w pracy, umiejętność gospodarowania pieniędzmi, organizowanie zadań szklonych i związanych z pracą.

dowód : opinia uzupełniająca z dnia 23.02.2015 r. k.38

W kolejnej opinii uzupełniającej biegli uzupełnili, na żądanie sądu, datę początkową powstania niezdolności do pracy ubezpieczonego i wskazali że niezdolność istnieje od dnia złożenia wniosku o rentę a naruszenie sprawności organizmu powstało przez 18 rokiem życia.

dowód : opinia uzupełniająca z dnia 27.04.2015 r. k.53

W kolejnych zastrzeżeniach organ rentowy stwierdził, że Przewodniczący Komisji Lekarskich ZUS nie podziela stanowiska wyrażonego w opinii, i wniósł o powołanie w sprawie II zespołu biegłych a w przypadku odmowy temu wnioskowi-wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd nie uwzględnił zastrzeżeń organu rentowego uznając, że są one zbyt ogólnikowe i nie zawierają żadnego uzasadnienia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Stan faktyczny w sprawie został ustalony w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, których prawdziwości strony nie kwestionowały a ponadto w oparciu o opinię biegłych lekarzy powołanych przez Sąd dla oceny stanu zdrowia ubezpieczonego. Sąd uznał, że biegli powołani w sprawie – specjaliści w zakresie schorzeń, na jakie cierpi ubezpieczony dokonali wszechstronnej oceny jego stanu zdrowia, biorąc pod uwagę przebieg choroby, czasookres jej trwania, przyjmowane leki a także fakt orzeczenia wobec ubezpieczonego umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z uwzględnieniem, że wymaga on częściowej pomocy innych w pełnieniu ról społecznych i stwierdzeniem, że jest on zdolny do pracy jedynie w warunkach chronionych i stwierdzeniem, że niepełnosprawność istnieje u ubezpieczonego od urodzenia.

Zdaniem Sądu Okręgowego biegli wydali w sprawie orzeczenie, które zostało należycie i starannie uzasadnione (art.285 k.p.c.) a wnioski biegłych znajdują oparcie w dokumentacji lekarskiej zgromadzonej w sprawie. Biegli odnieśli się do zastrzeżeń organu rentowego zgłoszonych w piśmie z dnia 22.12.2014 r. Ogólnikowe powołanie się organu rentowego w kolejnych zastrzeżeniach do opinii z dnia 23.02.2015 r. i 27.04.2015 r. do oceny Przewodniczącego Komisji Lekarskich ZUS bez wskazania mankamentów opinii biegłych, wśród których znajdował się zarówno psychiatra jak i psycholog kliniczny, a także konkretnych dowodów z dokumentów, nie zasługiwało na przekazanie tych zastrzeżeń biegłym ani powołanie kolejnego zespołu biegłych. Odnosząc się do twierdzenia organu rentowego dotyczącego lekkiego stopnia upośledzenia umysłowego biegli wyjaśnili, że w ocenie klinicznej poziom przystosowania i funkcjonowania życiowego badanego odpowiada upośledzeniu umysłowemu umiarkowanego stopnia, pomimo stwierdzonego badaniem testometrycznym upośledzenia umysłowego stopnia lekkiego i wskazali, że w związku z tym, że w przypadku chorób układu nerwowego wieku rozwojowego, a także w odniesieniu do dysfunkcji u podłoża których leży deficyt intelektualny podstawowym wyznacznikiem niezdolności do pracy jest poziom przystosowania w środowisku społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem aktywności zawodowej i dlatego praca, w przypadku

ubezpieczonego może być traktowana wyłącznie jako forma rehabilitacji społecznej. Stanowisko powyższe Sąd Okręgowy uznał za przekonywujące.

W myśl art. 4 ust 1 ustawy z dnia 27.06.2003r. o rencie socjalnej, renta ta przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia,
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia,
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Skoro biegli w swojej opinii, której wnioski Sąd Okręgowy w pełni podzielił, stwierdzili, że przyczyną niezdolności do pracy ubezpieczonego jest schorzenie układu psychicznego istniejące u ubezpieczonego z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem przez niego 18 roku życia i powodujące całkowitą niezdolność ubezpieczonego do pracy na okres do 30.09.2016 r., Sąd Okręgowy uznał, że zaistniały w niniejszej sprawie przesłanki do przyznania ubezpieczonemu spornego świadczenia i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję oraz przyznał ubezpieczonemu prawo do renty socjalnej od dnia złożenia wniosku t.j. od 2.10.2013 r. na okres 3 lat.

SSO Ewa Milczarek